

Kırım Tatarca'dan Türkçe'ye Sozluk

A

Abadan : bakımlı, gösterişli, şen
Abaylamak : dikkat etmek
Abaylamak: : şaşırıp kalmak
Abdıramak : acele etmek?, şaşırmak?
Abınmak : Abanmak
Abirli : april,avril,nisan ayı
Abiy : ağabey
Abri : terbiye, edep, şeref, namus,
Absın : büyük elti
Adamak : vadetmek
Adanas - kızkardeş
Adasbak : kaybolmak
Agaş : odun
Aillah : alalh allah
Ak = beyaz
Aka = baba-abi
Akay - evli adam,erkek,koca,ağabey
Akbalsık : beyaz badana toprağı
Akel = getir
Akelmek : getirmek
Aket = götür
Akır : akıllı
Akırın : yavaş getir?
Akırın = yavaş
Akis : aksi insan , inat
Akıytmak : hayretle bakmak, gözleri faltaşu gibi açmak
Akis : Huysuz
Akızıp : akıtarak
Aklamak : ağartmak, hakkını vermek
Akret - ahiret
Aksa : para
Aksüyek : akşamları oynanan bir çocuk oyunu
Akşaytmak - dişlerini gösterip hırlamak, sırtmak
Alaşa : alçak boylu at
Alayatkan : almakta olan
Alayı : hepsi, topluca, toptan
Albasli: masalsi hayal urunu yaratik
Alcımak - bunamak, delirmek
Alcımak : yanlış hareketlerde bulunmak
Aldalamak : yumuşatmak, teselli etmek

Aldaşman : iki yüzlük basık kama
Aldav : aldanmak
Aldı artlı - arkalı önlü
Aldı = önü
Aldım : önüm
Aldıruv : alldırmak
Alganımen : almasıyla
Algasamak: acele etmek
Algasav : Aceleci
Algasav = acele etme
Alım : vergi
Alka - halka
Allegım bolmak : kendini beğenme kapris yapma
Alma: elma
Almırza : ali mirza
Alşaytbak : Şımartmak
Alveli : vişne
Amanlık sormak :iyiliğini sormak
Anaday : onun gibi
Anaktar (aşgış) : anahtar
Anav = öteki-şu
Anday = öteki gibi
Anday-mınday = öteberi
Angış - ekin taşınan at arabsıı
Ankav = enayi
Ankımak - Ağız Söz Konusu İse Kokmak
Ankuv; ankav = aptal; salak
Anlatuv - anlatmak
Anniy / Anay / Ayyiy / Ayye / Neni : anne
Antar : bir çeşit erkek gömleği
Anyak - karşısı,öte yaka
Anyak bet : başka yer - öbür taraf
Ap ak - bembeyaz
Apakay - evli kadın
Appaşık - bembeyaz
Apte = abla
Aptıramak : ürkme, telaşlanmak
Ar etmek : inkar etmek
Aran = ahır, anbar
Arana - Büyük Yemek Pişirme Kazanı
Areketşen : hareketli
Argamak : soylu at
Argavul : arka köy

Argı - öteki
Argı cagında : karşı tarafında
Argın : yorgun
Argınlık :yorgunluk
Arıgan = yorulmuş
Arık - Zayıf, Küçük Su Kanalı, bir çeşit sepet
Arımak : yorulmak
Arış : at arabasının oku
Arkan = urgan - kalın ip
Arkanlamak : arkanla atı bir ayağından kazığa bağlamak
Arpe : arife günü
Art : arka
Artlamak?= ayıklamak?
Artık : fazla , ziyade, bir şeyden artıp kalan parça
Aruv = iyi - güzel
Aruwşe : güzel, dilber
Arzenki - arsız,şımarık (çocuklar için kullanılır)
As - aş, yiyece
As bolsun - afiyet olsun
Asaba - baba tarafından akraba
Asabay : varis
Ase : evet
Asıkmak - acele etmek
Asine : laf, söz
Askana -: hem yemek yapılıp, hem de yenilen yer
Asramak : büyütmek, beslemek
Asrav - besleme alınan çocuk
Ast :alt
Asuv=sinir, öfke, kızgınlık
Aşuvlanmak : sinirlenmek
Asuvtas : şap
Aş : yemek, yiyecek
Aşaane: Yemekhane
Aşa = ye
Aşamşak : durmadan yiyen kişi
Aşaytlık : yiyecek
Aşene = mutfak
Aşık - eklem kemiği ve bu kemikle oynanan oyun
Aşırmak : saklamak
Aşıtmak : mayalamak
Aş kamır : hamur mayası
Aşkana_doma : yemek yapılan oda
Aşkiş : anahtar

Aşşı - acı
Aşpit : pisboğaz
Aşuvlanmak: üzölmek - hayıflanmak
At - isim
Ata - baba, cet
Ataman = erkek hindi
Atası baska = yabancı
Ataybet :: Saygı Duymak (Ataybet Eттіp Üyüne Keldim.)
Atkış - sapan
Atlanuv - at!A binmek
Atlı - ata binmiş
Avayt - düğün sahibine verilen hediye,para v.
Avdarmak : devirmek - çevirmek
Awırayaklı : hamile, gebe
Avkir - saf, safça
Awlak : ıssız kuytu تنها yer, uzak?
Avla : avlu
Awle : ağıl
Avmak : ÜYLE AVMAĞA CUVUK :(Avma)Bir vakitin hanüz geçmiş olması
Awış : avuç
Awız : ağız
Avnamak : uzanmak , yuvarlanmak (eşektey avnaydı)
Avul : köy, çadır
Avultısı : sesi, uğultusu
Avur - ağır
Avurmak : hastalanmak
Avuşturmak : aktarmak
Avut : havuz
Avuz = ağız
Avuzluk - ağızlık
Avuz bav : çuval ağızı bağlamak için kullanılan bağ, ip
Ayagim pirtti= ayagim burkuldu
Ayağı avur : hamile
Ayamak : acımak, esirgemek
Ayak : tas
Ayakyolu : hela
Ayalak Biyalak:Lekeli, Temiz Olmayan Şey İçin Kullanılır.
Ayamaz - eli açıklık,cömertlik
Aybet - iyi görünömlü,methedilen
Aybetlemek : el üstünde tutmak, korumak
Aydamak : sürmek, yürötmek, dehlemek
Ayel: aile
Ayetü: Antire- Hol

Ayıl : kolan

Ayındırık = şimşek

Ayına - tütün ve diğer keyif verici maddeler

Aykırmak; bağlamak

Aylak = çok-büyük

Aylak : Boş Gezen,İşsiz

Aylandırmak : döndürmek (mecaz; küstürmek)

Aylanmak = dolanmak-küsmek

Ayleci : 1. Yalancı ,2. Tatlı diliyle insanları ikna eden

Aynanayım : canım benim (okşayış sözü)

Ayta bermek: durmadan söylenmek

Aytuv - söyleme

Aytuvlu - söylenen, meşhur

Ayuw : ayı

AYVÖZEK: Diken türünden olup yaprak ve diken kısmı soyularak yenebilir.

Ayyamay : umulandan çok

Ayye : yaşlı teyze_ abla

Ayye =yaşlı kadın-babaaanne

Ayyel : uyuşuk kişi

Ayzan = dik duruş

Azakay : azıcık

Azakay: Azıcık

Azbar : hayvan ağılı

Azbar : evin önündeki boş alan, avlu

Azgana/Azganakıy - azıcık

Azdırmak : ayartmak

Azık : besin, gıda, yem

Azırlanmak : hazırlanmak

B

Baccik : enik

Badiya : lazımlık

Bagayt - uygun,becerikli,eli yatkın

Baka = kurbağa

Bakalay : emeklemek

Bakıl = inat-hasetlik

Bakıl etbek : inatlaşmak

Bakıldamak : kurbağanın vraklaması

Bakırmak : bağlamak

Bakırşık : bağircık

Bakmak__cobanlık etmek

Bakraytmak - göz ile kızgınca bakmak

Bala aldirmek : kürtaj, çocuk aldirmek

Bala şaga - çoluk çocuk

Bala şaga : çoluk çocuk, bebek belik
Bala = küçük çocuk-evlat
Balaban : büyük
Baladay : çocukça
Balak : pantolon paçası, paça
Balak . Paça
Balakavun: Salatalık
Balalık : çocukluk
Balavuz - bal peteği
Balcın gülcün: saçma sapan
Balka : Orak Biçerken Toplanan Yığın
Balkurt?: arı
Balşıbın : balarısı
Bapbalaban : kocaman
Bapiy = ördek
Bar : var, varlık
Bar = var
Barabar : beraber, birlikte
Barak - Çok Tüylü Köpek
Barkıldak - ördek
Barmak : varmak
Bas - baş
Bası aylanmak : başı dönmek
Basmak : dana
Bastırık : karabasan
Batır : yiğit, alp
Batır: sözü dinlenen, elinden iş gelen, yiğit
Bav :- İp,Bağ,Üzüm Bağı
Bavır__ciger
Bavur -: göğüs, sine , döş
Bavur: karaciğer
Bavursak : 1 bağırsak 2. Unda kızartılmış hamur işi, bir tür kete
Bay : zengin
Bay = eş (erkek)
Baya : değer, kıymet
Baya : eçen (geçenlerde)
Baya birü :değer vermek
Baya gazanu :değer kazanmak, değerlenmek
Bayağı :geçenki
Bayır : yokuş
Baylamak : Bağlamak
Baylık : güzel yaşamak
Bayram aldı : arife günü, arefe

Baytal = kısarak
Bayya - epey, çok
Baz etbek : yarışmak
Bekmez : karpuz balı
Bel kayısı - kemer
Belbev - yün bel kuşağı
Beldev = süpürgelik
Belley : zannediyor, sanıyor
Beniz :Sima
Ber : ver
Bergavul : beri köy
Bergi - bu taraf
Berli : deli
Berli = yarı deli
Beşparmak - Yabanın Küçüğü
Bet : yüz
Betke :Yöne, tarafa
Bet Aşar : Gelinin Eve Gelişinin Ertesi Günü Kadınların Yaptığı Toplantı.R
Betege -: sürülmemiş engebeli arazi?
Betege : yulaf
Bezemek : süslemek
Bıgav - zincir,köstek
Bıgavlı - zincirli, köstekli
Bıgay - galiba,muhtemelen
Bıke = kadın , hanım, karı
Bılaşmak : bulaşmak
Bılay - böyle
Bılgamak - karmak, karıştırmak
Bılış : dışarıdan düğüne gelen misafir
Bıltır : geçen yıl
Bırgalamak: imzalamak
Bıttı = köpek (kısa boylu)
Bız tığ
Bızav__buzacı
Bızmak : bozmak
Bıke : kadın,hanım,karı
Bıke = eş (bayan)
Bıkeş - kadınlarla fazla ilgilenen erkek
Bırevü - birisi,
Bırikbek : bir araya gelmek, birikmek
bir parşakay : bir parçacık
Bırtikiy - birazcık
Bısinmek: beğenmek

Bitüvi : bitmesi
Biy = bey
Biy : örümcek
Biyala : ayna , pırlanta, kristal parçaları gibi bi şey
Biyalalı : dansöz
Biyday : buğday
Biydayak : avkuşu, şahin
Biye : kısrak , dişi at
Biyerde - burada
Biyik : yüksek
Biyimek : oynamak
Biylemek : sahip ve hakim olmak
Biyuvsu : oyuncu
Bo : bu
Bodalamak : canı sıkılmak
Bodalamak : canı sıkılmak
Bodene: bildircin
Bogan : (bolgan) olmuş
Bogulayatırman : boğuluyorum
Bogulayatkan : boğulmak üzere olan
Bogaw : ip
Bokşa : bohça
Bolat : çelik
Bolayık - olacak
Bolımsız : beceriksiz
Bolmaz - olmaz
Bolsa : olsa
Bolumsuz : elinden iş çıkmayan
Bora : erkek deve
Boraga : çuval
Boran - tipi
Borana - büyük demir tırmık
Borkuldamak; kaynamak
Borşka bermek : borca vermek
Bosaga : kapı eşiği
Bota = deve yavrusu
Botka : pirinç pilavı(kurpe botka bulgur pilavı, tüy botka : darı pilavı)
Boydak : ergen, bekar,
Boysinmak:yetinmek
Boysunmak : boyun eğmek
Bozlaw : ağıt
Bozlamak : ağlamak, sızlamak, deve haykırışı
Boztorgay : çalıkuşu

Bödene : bildiricın
Böle = kuzen
Börk : kalpak
Börü = boz kurt
Bötege - böbrek
Böten : iftira, arapça buhtandan
Böz : beyaz
Bubabiy : gofret
Buga - buna, boğa
Buğak : buğu, sis
Buklenilgen : katlanmış, bükülmüş
Buranlamak = kıskanmak
Burav - burgu
Burşak - normal büyüklükteki dolu
Buruk : eğri büğrü
Burungu - önceki
Burunsu yıl : evvelki sene
Buv - boğ
Buvın - eklem, boğum
Buwlı : buğulu, buharlı
Buwmak : boğmak
Buyrek: bobrek
Buyukmak : Üşüme
Buzlay : donuyor
Bürşe : pire
Bürtüküy = azıcık
Büytüp - böyle edip

C

Caba - yaba
Caba : karşılıksız
Cabılmak : kapatılmak
Cabinma = örtünme
Cabişmak : yapışmak
Cagalap : sahil boylar
Cagarlık : yakıt, odun,tezek,gaz vs...
Cağa : - Yaka,Taraf
Cak - Yan, Yanak, taraf
Cak eti : çene eti
Cakay : adam
Caklı : taraftar
Caksı = iyi
Cal - yele, perçem
Cala: Yala

Calan calan etmek : aç gözlülük etmek
Calanayak: yalın ayak
Calın : yele
Calınayak;yalınayak
Calangaş = çıplak
Calantös = insancıl-iyiliksever
Calbarmak : yalvarmak
Caldamak : - Yüzmek
Calgız = yalnız
Calgız: Yalnız
Calınma : iş bitirmek için yapılan davranış, yalakalık
Calkın : yıldırım, şimşek
Calkımak : parlamak
Calman : yaygın, geniş
Calpak: Çekik
Calpaymak - bağdaş kurup oturmak
Caltırap _cıltrıap : parlamak
Caman : kötü
Camaw : yama
Canaşa : yanında, yanıbaşında
Can canga : yan yana
Canay - gözü açık, girişken, atik
Canbaska Almak - Güreşte Bir Oyun Türü
Canbaşı : kalça
Canbav - at koşumunda yan kayışlar
Cangırık - ağacın sert olan göz kısmı
Cangız : yalnız
Canık : yanık, yangın
Cantaymak - yan yatarak dinlenmek
Cantik - bir tür hamurışı
Cap : kapa
Capalak : 1 Orak Makinesinde Ağaç Pervane,2.Baykuş 3. Karın İri Yağışı,
Capaşa = tezek çeşidi
Capeşke : peştemal
Capiske; onluk
Capmak : kapamak , örtmek
Capma : duvar üstünde kurutulan tezek
Capmaday : tezek gibi
Capmaşa - tezeğin küçüğü yakacak
Car : yar, dere, uçurum
Cara : yara
Carasbak:barışmak
Caraska : vinç

Caraşmak : yakışmak, yaraşmak
Carawı cetken kız : evlilik çağında kız
Cargamak : hızlı gitmek
Carık : 1.aydınlık 2.yarık
Carka - Çok Küçük Ve Batıcı Ağaç Parçası
Carka :kıymık
Carkaş : kıymık
Carlı - yoksul, fakir
Cartı = yarım, eksik
Cartı : eski
Casıl = yeşil
Casırmak - saklamak
Castık : yastık
Caş : genç
Caşırmak : gizlemek
Cat : yad, yabancı
Cat capis= yat zibar
Catmak : yatmak
Catkırmak : yatırmak
Cav :- Düşman
Cavın : yağmur
Cavmak : yağmak
Cavlamak - göz söz konusu ise seçmak , imalı konuşmak
Cavlık : mendil, yağlık
Cavluk = havlu
Cavşı - kız isteme ve görmeye gelen elçi
Cavun-camgur= yağmur
Cavurn: sirt
Cavurun = sirt
Cayav - yayan
Cay : ser
Caygış = sergi
Cayık : yayık nehri, ural nehri
Cayılmak : yayılmak
Cayım balık : yayın balığı
Caylamak - Yaylamak
Caylı : yahşı
Cayma:yufka ekmeği
Cayma şuvak : güneşli gün
Caynap catır : saçılıp durur
Caymak: 1.Vazgeçmek 2. Sermek 3. Yaymak
Cayrak :dağınık
Cayuv - kilim, yaygı

Cazma - ayran
Cegim : taşım
Cegitmek : iki maddeyi birbirine yedirmek_ karıştırmak
Ceke (N.) : dost, arkadaş
Ceklemek : yüklemek
Cekmek : araba gibi araçları taşımacılık için kullanmak
Cel - yel, rüzgar
Cel beşik : salıncak
Celbirdemek: titremek_dalgalanmak
Celikmek : heyecanla coşmak
Celin : - İneğin Memesi
Celke : ense
Celmavuz : Obur
Celtigen : ulaşan, yayılan
Cem - yem
Cemek : yemek yeme
CEMİŞ: Kuruyemiş
Cen : elbisede elin çıktığı yer
Cenge/Cengiy : yenge
Cengil : (mecazi) saf
Cengil : hafif
CENSİK: Maymun iştahlı_Çabuk vazgeçen kişi için kullanılır
Cel : yel
Cer - yer,zemin,tarla
Cereyan: Elektirik
Cessıl = yeşil
Cestan: yedi ailenin birliği ile oluşmuş nogay boyu
Cetesleşmek:beraberlik, birlik olmak
Cetkermek:-Yetiştirmek, Söz Nakletmek
Cez kalpak : pirinç kalpak, tulga
Cezde : enişte
Cez tırnak : pirinç tırnak
Ciberebermek :salıvermek
Cıgılmak : yıkılmak , düşmek
Cıgmak : düşürmek
Cigare : sigara
Cılamak : ağlamak
Cılanmak : ağlanmak
Cılan : yılan
Cılav = ağlama
Cılga : dere?, küçük akarsu?
Cılga : yağmur sularının açtığı yarık, vadi
Cılısmak : 1.yaklaşmak 2. Usulca kaçmak?

Cılınmak : ısınmak
Cılıtmak : ısıtmak
Cılkı = at, at sürüsü, hergele
Cıllı : Genelde ılık anlamına gelir, sıcak
Cımık köz = cekik gözlü, şıpiy, çıpiy
Cımırtga = yumurta
Cımırık : yumruk
Cımşak : yumşak
Cıp : ip
Cır : ır,yır,türkü
Cırawşı : yırcı
Cırlamak : türkü söylemek, yırlamak
Cırtık : yırtık
Cıy - topla
Cıyın : bir araya gelmek, toplantı
Cıyıntığı : topluluğu
Cıymak : toplamak
Cıyna: Topla,
Cıynamak : saklamak
Cıyrık- çekingen,pısırik
Cıyrık : insan içine çıkmayan
Cibek : ipek
Cibermek : salmak
Cibermek: Göndermek
Ciberebermek : salıvermek, koyuvermek
Cibir: zayıf
Cibirdamak; kipirdamak?
Cibindi : ıslandı
Ciger : ciğer
Cigit : yiğit
Cilama: aglamak
Cilavsan: bagırsak solucani
Cilavuk: çok ağlayan
Cilik - kanatlı hayvan butu
Cilisbak; kaymak
Cip = ip
CİYNALMAK:Kumaşın çekmesi anlamındada kullanılır.
Ciynamak: toplamak
Ciyren at : doru at
Ciyrenmek :iğrenmek
Cogar : yukarı
Coklamak - Yoklamak,Ziyaret Etmek
Col : yol

Colayak: tuvalet
Colbosunga ketmek: aileden birinin uzağa gitmesi sebebiyle gidilen ziyaret
Comboyluk: kırım devlet divanında bir nogay boyu
Conga : çalıp çırpı
Coramak : yormak
Coraw : yormak
Corga : At'ın Rahvan Yürüyüşü
Corgamak : yorum yapmak
Corkan :yorgan
Cosuk : Uygun Yerinde Hareket Veya Söz
Cotkurmek: oksurmek
Coytmak/coymak (coytpak): kaybetmek
Coymak=cosmak
Coyuk : kayıp
Coyt: Kayıp?
Coytulmak : kaybolmak
Cönemek - yönemek,gitmek;Bir yerden ayrılıp bir istikamete gitmek
Cörgek : çocuk bezi
Cötel - öksürüklü hastalık,boğmaca
Cötgürük = öksürük
Cötkür: Öksür
Cuka : İnce Giyinmek, Zeminin Çıplak Kalan Yeri İçinde Kullanılır.
Cuka : ince , yufka
Cukmak : bulaşmak, yaklaşmak, malolmak
Culpkak: yolmak
Cum : yum
Cumak : Bulmaca
Cumarak : Kırışık
Cumart : cömert, eli açık
Curek : yürek
Curek; kalp
Cutkermek : aksırmak, ögürmek
Curt - Yurt, Vatan
Curtluk - Yerleşim Yeri Kalıntısı
Curun__eskiden balcıkla sıva yapılırken kullanılan yunlu koyun derisi parçası
Cut - kıtlık, kışın şiddetli oluşu
Cuvas : - Uysal, yavaş
Cuvqus__bulaşık bezi
Cuvguş : bulaşık süngeri
Cuvınmak = yıkanmak
Cuvmak : yıkamak
Cuvuk :- Yakın, Akraba Olarakta Kullanılır
Cuvur : Koş

Cuvurmak :koşmak

Cuvurt = yoğurt

Cuvurt: yoğurt

Cuvutpak: izin vermek

Cük - aşık oyununda kemiğin çukur yüzü

Cülde - güreşte, yenenlere verilmek şevre,krep v.s.takıldığı direk

Cür : yürü

Cürset : yürüt

Cürek = yürek

Cürüs - Yürüyüş

Cüven :- Dizgin; atın dizgini

Cüven = gem-koşum

Cüyrük : ayağı tez, çabuk, atak

Cüyrük at : yarış atı

Ç

Çal : kır, ak Şalat : kırıat

Çekire : bağılıyor

Çette kaldırmadı : kenarda bırakmadı

Çıdamayıp : dayanamayarak

Çımçirt : sepsessiz

Çınatay - Serçe Parmak

Çıray/Şıray : beniz, çırayı kulmey yüzü gülmüyor, çırayı mugaygan yüzü asılmış

Çızık - çizgi

Çipi : civciv

Çokka : çok vakte çokka kalmadan çok geçmeden

Çokmak/Şokmar : topuz

D

Daday? / Totay : abla

Dala : bozkurt

Danduruk__topac

Dandürük = topaç

Darkamak : dağılmak

Davuşnen : seslice , gürültüsü

Degende : dediğinde

Degirmi : beyaz tülbent

Denişmeler : değişiklikler

Dıgersık = tekerlek

Dımışkı = demir kuşak

DIRILDEK: Titrek

DİKOLTA: Kadın iç giyimi

Dogımış : kardaş

Dolak : atkı, boyunbağı

Dombura : şişman

Dögerek = daire
Döngelik = çember
Dudukuş : tavus kuşu
Durus = doğru
Duvadak - toy kuşu
Duvak : gelinin başına örtülen kırmızı tül
DÜNKMEK: Toslamak
Düvelek : kavunun_karpuzun olgunlaşmamış hali

E

Eb : kolaylık
Ebli : kolay
Ebelek : Bir Ot Türü
Ebin tapmak : kolayını bulmak
Edik: patik
Edinmek : almak, bulmak
Eger : eğerki
Egesbek = kasınmak; sinir etmek
Egeşmek : birisini sinirlendirmek
Egme : heybe, torba
Eken : -imiş
Ekevü : ikisi
Ela : tuvalet
Eleslene : heyecanlanıyor
Elcik; eldiven
Eleken : Leğen
Eleken = leğen
Emgek : emek
Emşek : Meme
En : işaret
Endek : hendek
Endı : artık (zamanın gelmesi_ endi kaytayık) , gayrim,gayri,gali,gayrikin
Enki / enkey : eğil
Enkuv = aşağı bakan taraf
Epke kelmek : doğrulmak
Erguvan : leylak
Erin : dudak
Erinmek : üşenmek
Erikbek: ne yapacağını bilememek
Erin:dudak
Erinmek: yapmak istememek, tembellik, haylazlık
Erinşek - üşengeç
Erinşek = ara öğün
Erişmek: inatlaşmak, küsmek

Eriş : inat
Erke - Şımarık
Erkelemek : taklit etmek
ERTE: Erken, sabah erkenb
Erten = yarın
Erten: yarın sabah
Ertengi = masal
Ertengmen = sabah
Esine tusurmak: hatırlamak
Esingiremek : irkilmek
Esirmek : sarhoş olmak
Esirik : sarhoş
Eskemşek : keçiboynuzu
Eskermek: hayale dalmak
Eskirmek : eskimek
Eski__keci
Es : akıl, hafıza
Eslemek : farkına varmak
Eşik. kapı, Balkon
Eşki = keçi- ekşi tat
Eşkii: Keçi
Eşnemek : eşelemek, kazmak
Eşmek: Meme
Ete : ediyor,yapıyor
Etek cırtuvu : beşik kertmesi
Etike : kadın , prenses, kraliçe (Fazla Kullanılmıyor Artık)

F

fişkek (bişkek) : yayık yapmakta kullanılan sopa

G

Gade: bardak
Ganikbak: kalkismak
Gebeden : avladan
Gecgere : gezgere
Geşe = yenge
Geşinmek : geçinmek
Gıcık : uyuz
Gılcinlemek = kudurmak; sımarmak
Gilcinlemek: simarmak, saldirmaya hazirlanmak
Gilcinlemek=cilvelenmek
Goskar: koc
Gottaş = mıdık
Gottaş: kısa boylu
Gözer = büyük kalbur

Gubu: tereyagi yapılan yayık (dik şekildeki)

Gubur: supuruntu artigi cop

Guda : hısım

Gudagay : hısım (kadın)

Gudaşa : hısım (kız)

Gunacın = düve

Güre = genç kısrak

H

Harım = bahçe

Holta = şalvar

I

Imtilmak: meraklanmak

Ingay- çelik çomak oyununda çuku

Inramak : inlemek

Ircaytmak - sinirlenerek diş göstermek

Irgak : bir metre agac sapa takılan ve kuru ot ve samann çekmeye yarar kanca, çengel

Irgaşı .- Dişi Kedi Köpek(Hayvanlar) İçin Kullanılır

Irgaşıık Takmak - Güreşte Bir Oyun Türü

Istan = don

Istan; pantolon

Istapirla; estagfurullah

Istikan: bardak

Iyırışık - Yağan Küçük Dolu

I

İdalaşmak : iddaalaşmak, anlaşılamamak, kavga etmek

İlemek :elemek

İlgekleme: ilikleme_taktırmak

İn : insan, kişi

İndemedim : ses çıkarmadım, umursamadım

İni = küçük kardeş (erkek)

İslik= gomlek

İssi, Cilli= Sıcak

İşlik : Gömlek

İşmarnen : zorla

İyek = çene

İyerlemek : eyerlemek

İygi ; iyi

İyin = omuz

İyis = koku

İyya: evet

K

Ka : ne?, kayda ? nerede ? kayakka-ne tarafa

Kabım : lokma

Kabınmak : atıştırmak

Kadak : çivi

Kadak kadamak . çivi çakmak

Kadalmak : dikilmek, dik durmak

Kadam : kardeşim

Kadamak : saplamak

Kadem : saadet, mutluluk,

Kadiy :nasıl

Kakmak : vurmak

Kakra :Kömür, Odun Evde Tutulmayan Bazı Şeylerin Depolandığı Yer.

Kalakay :Sütle Yapılan Bir Tür Yağlı Ekmek

Kalamak: Sıvamak

Kalaş : simit

Kalaş - hamurişinde açılan hamur yufkası

Kalav : Duvar

Kalay: Nasıl

Kalış : orak

Kaltıramak - Titremek

Kaltıramak: üşümek

Kamalamak : bir köşeye sıkıştırmak

Kambak: yuvarlak diken

Kambala = salatalık

Kamgak : deve diken

Kamır : hamur

Kamış : kamçı

Kamışgı = kamçı

Kamit: binek hayvan boyundurugu

Kandalay : - Tahtakurusu

Kangir: kambur

Kanış : han karısı

Kankaymak: yayılmak

Kantarma : - Gem

Kapısta :lahana

Kapşık : torba

Kara = siyah

Karakişi : adi basit kişi

Karabavır = bağrıyanık

Karaltı : ev, dam, bina? dibi?gölgesi?, ev ve etrafı çit duvarla çevrili bölge bütünü

Karamak = aramak

Karamak : bakmak

Karamannay = bahtsız(karayazılı)

Karangı : karanlık
Karay bermek : bakıp durmak
Karbız : karpuz
Kargamak : ilenmek, intizar etmek
Kargış : beddua, lanet
Karılgaş - kırlangıç
Karındas : kız kardeş
Karlıgaş : kırlangıç
Karmak : olta
Karmalap : karıştırıp
Kart : yaşlı
Kartaymak : ihtiyarlamak
Kartabay = teyze
Kartakay : dede (yaşlı erkekler için)
Kartek : Kızartma (Patetes)
Kartek=patates
Kartop - patates
Kasartkı :kene
Kasav: kac tane
Kasga = garip
Kasga : beyaz at, fakir, kadersiz
Kasgır = kurt
Kasgir:kurt
Kaşıkbörek : içi etli hamur işi çorbası
Kasil=cekil
Kaskır: Kurt
Kassık : kaşık
kaşkan üy:KİYEV KAŞKAN ÜYGE :(Kiyev kaşkan üy)
Eskiden düğünün başladığıPerşembe günü
evlenecek damat kendi evlerinden çıkıp bir yakınının evine gider ve
düğünün bittiği pazar gününün akşamına kadar o evde arkadaşları ile
birlikte kalırdı.Bu eve kiyev kaşkan veya şıkkın üy denirdi.
Katecek : napacak
Kater :hatır
Kater=Hatir
Katık : yoğurt
Katın = hatun; hanım
Katında : yanında
Katırmak - Dondurmak, Sertleştirmek
Katlama - Bir Tür Hamur Kızartması Yiyecek
Katnamak : birbiriyle görüşmek, gidip gelmek
Katnaşmak : iki kişinin birbiriyle gidip gelmesi, misafirlik
Katsin : napsın

Kavgı = savaş
Kavım : lokmak
Kavıy : kavi, sağlam, dayanıklı
Kayda :- Nerede, Nereye
Kayda = nereye
Kayer = neresi
Kayerde : nerede
Kaygana - bir tür yumurta yemeği, omlet
Kaygırmak : üzülmek
Kayıs: kemer
Kayızgak: bebek basında olusan konak
Kayrak: bileği
Kayramak : bilemek
Kaysayak - şımarık, Sırnaşık
Kaysayak : şımarık
Kaysı : hangisi
Kayşı = makas
Kayt=dön
Kayta : :Tazeliğini Kaybetme
Kaytarmak : geri döndürmek
Kaytık - Ekin'in Nemli Oluşu
Kaytip: nasıl
Kayzaman: ne zaman
Kazan asmak : yemek hazırlamak
Kazık : direk, sütun
KEDAY: Halk ozanı, genç çocuk, fakir
Kedeğe : araba arkası
Kekirmek : geçirmek, hıçkırmak
Kel : gel
Keliyatır : geliyor
Ken : geniş
Kence - bir ailenin en küçük çocuğu
Kencebay : ailenin en küçükü
Keneş : öğüt, nasihat
Keniş : geniş
Ker : battaniye
Kerbiş : toprak ve samandan yapılmış yapı malzemesi
Kerek :- Gerekli, Lazım
Kerey(giray); prens, sehzade
Keriv = arka - geri
Kertpe: armut
Kesek = bölüm
Keş : geğ, geğ vakit

Keşe = gece
Keşeğe = dayı ve amca hanımları
Keşik-kezüv = sıra iş sırası-nöbet
Ket : git
Ketalmazsın : gidemezsin
Ketertmek : traş olmak
Keteş : kümes
Ketik : - Gedik,Kertik
Keyşek : gelin
Kıbla : güney
Kıdırıvşı : çok gezen insan
Kıdır : ara
Kıdırmak : gezmek
Kılıksız :huysuzx
Kılık : tabiat
Kılıy :şaşı
Kımırskı : karınca
Kımız : mayalanmış kısrak sütü
Kını : huni
Kır - Tarla,Arazi
Kıral : akasya ağacı
Kırav :kırağı
Kıray : güzel hoş
Kırpmak : göz yummak, gözünü kırpmak
Kırsız : hırsız
Kırgıy : atmaca (kuş)
Kırşav : demin ince çember, fıçılının etrafındaki demir
Kırşı = hardal
Kırt : kilit
Kırtlemek : kilitlemek
Kıska : kısa
Kıskayaklı = kız-genç kadın
Kışımak : kaşımak
Kışirtgan : ısırgan otu, kaşındıran
Kışkene : küçük
Kıtımır = sımarık, kılıksız
Kıtımır = yaramaz
Kıtlama ekeri ağızda dişle küçük küçük ısırarak kahve_çay içmek için kullanılır.
Kıyalay : eğri
Kıygaşa - bir tür yemek, pişi
Kıyık - Verev Kesilmiş Köşe
Kıyın = zor
Kıyıklap : büklep

Kıyış : eğri
Kıykırık - Tiz Sesle Ağlamak
Kıymas (N.): arkadaş dost
Kıymıldamak - Yerinden Oynamak
Kıynalmak = zorlanmak
Kıyşaymak = eğrilmek-kırılmak küsme
Kızıl = kırmızı
Kızılköt = tembel
Kimer : herhangi bir yer
Kimgе: kime
Kimmen: kiminle
Kindik = göbek
Kiramet : kiremit
Kirga sikbak= ayak yoluna gitmek
Kirga sikpak: tuvalete gitmek
Kirmev - İp Bağlama Türü
Kirsetmek : içeri sokmak
Kişen : esirlerin ayaklarına konulan zincir, pranga
Kişkiş = küçük-ufak
Kişkiy : küçük
Kitimir: yaramaz
Kiyev : damatk, güvey
Kiyevbaşı : sağdıç
Kiyik tiken : yabani diken
Kiyim : elbise
Kiyimlik : giyecek
Kiyiz ___ kece
Kiysik=yamuk
Kizilsa: dokuntulu cacuk hastalığı
Koba : in,yuva
Kogersin: guvercin
Kok sogan: yesil sogan
Kok : kuru gübre?
Kok: yesil
Kokboru: yesil kurt
Kokus: disi hidi
Kol : el
Kol caymak : el açmak oynamak için
Kolaba = yemekte çeşit
Kolarba : el arabası
Kolaş - bir tür hamur kızartması
Kolkoz: koy kooperatifi
Koltava : göztavas

Komele: cogunlukla
Kona - tahta sofras, hamur açmada kullanılır
Konak : bebeklerin saç diplerinin konak tutması kepek gibi bişey işte
Konak baylagan : bebeğin kafası konaklanmış
Konak; misapır = misafir
Konaklamak : bir yerde geclemek, misafir olmak
Konakay : yulaf
Konakbay - ev sahibi
Konakbay : hizmet eden kişi
Kongır : kumral
Kongirat: gri erkek at
Konguz : hamam böceği
Kongız: karafatma
Konkaymak: yerlesmek
Konmak - Konaklamak
Kontak : saçmalayan, akılsız
Kopa/Kopka : kova
Kopaymak : gururlanmak
Kora = bahçe, avlu, duvar (bahçe duvarı) la çevrili mülk
Koranta - ev ve ev halkı
Koray - bir tür diken, çingene
Koray : içi boş kamışa benzer bir bitki
Koraz : horoz
Korkuldama: Kaynama
Kosak; arkadas
Kosmak : - Katmak
Kossuk: koklu dag bitkisi
Kosulma = karışma-katışma
Koşanay : kuzu
Koşap : hoşaf
Koşgar = koç
Kotan ayak: gençler futbol oynarken topu doğru vuramayanlar için kullanılır
Kotan: carpik bacakli
Kotlan . evlerin içinde veya dışında çamurdan yapılmış ocak
Kottere: tamen
Kotur : enfeksiyon kapmış yara
Kotur: cerahatli yara?
Kotur : yara kabuğu kotur tutkan, kotur baylagan
Koy : koyun
Koyan : tavşan
Koyan Koltuk - Güreşte Bir Oyun Türü
Kozemek : gözemek
Kozgamak : kurcalamak, tahrik etmek, kışkırtmak, dürtmek

Kozlamak : yumurtlamak

Köbete : hamurlu bir yemek türü

Kög: Mavi

Kögen koray : çitlenbike benzer yemişli ince çubuklu bir bitki, çakal eriği

Kögitsi : otluk

Kök = mavi; gök

Kökbaz = mavi çiçekli bitki

Kökekmiyav = baykuş

Kökürek = kalp

Kökürek = göğüs-sine

Köküs = hindi

Köletke : gölge

Kölük = kaşı az olan-boynuzsuz büyük baş hayvan

Kömale = eğreti kulübe

Kömekiy - define

Könmek : tevekkülle razı olmak, alışmak

Köp = çok

Köpeşe = kısa boylu şişman

Körk : güzellik körklü güzel

Kösnü = köstebek

Köş : - Göç

Köşelek : köpek yavrusu

Köşerağaç : araba dingili

Köşmek : göçmek

Köşük = yıkık

Köteklemek : dövmek, sokmak

Kötermek :- Kaldırmak

Kötermek = kaldırmak, yukarı kaldırmak

Köylek : Gömlek

Köp : çok

Köpür : köprü

Köz : göz

Közel - iri delikli saman kalburu

Kubuvul = şiirsel hikaye

KUCUR: Tuhaf düşüncelerde bulunan kişi için kullanılır.

Kuda - erkek dünür

Kuda: hisim

Kudagiy - evlenen erkekle kızın anaları birbirlerinin kudagıyı olurlar

Kudaşa : evlenen erkekle kızın kız ve erkek kardeşleri birbirinin kudaşası olur

Kudalak: tek atlı araba

Kul töbeke : kül dökülen yer

Kulmalak: Koyun dışkısı

Kulan : geniş uçsuz bucaksız

Kulan saş : uzun saş
Kulun - yeni doğmuş at yavrusu
Kulümsirep : gülümseyerek
Kumalak = koyun pisliği
Kuman : ibrik
Kumgan: ibrik
Kumgan: İbrik
Kumpir: Haşlama (Patetes)
Kumpur:patates
Kumrı : koyu sarı
Kumursga=Karinca
Kumusga; karinca
Kunaş : baht
Kuniy : Huni
Kun tabak : ay çiçeği
Kunacin: 2 yasındaki inek
Kunnamak : Kedi köpekler için yavrulamak
Kunnevus: kiskanc
Kunsu=kiskanc
Kuramak : kumaşlara ek yapmak
Kurepe: kaysi
Kursak = karın
Kurtga = ihtiyar kadın
Kuselek: kopek yavrusu, enik
Kuskuday :- Evcilik Oyunu
Kuşane = küçük tencere
Kut - Uğur
Kuv : kov
kuvusunda : köşesinde DUVARDIN BİR KUVUSUNDA : duvarın bir köşesinde denilmektedir.
Kuwanış : sevinç
Kuyaş : güneş
Kuyruktasla = kertenkele
Kuytu - sessiz sakin yer
Kübelek : Kelebek
Kübi : yayıkta süttten tereyağ çıkarmak için çalkalama kabı
Külek = oya veya dantel ip yumağı ağaç kap
Kün : gün
Küntabak : ayçiçeği bitkisi, şımışkanın bitki hali
Künşü - kıskanç
Kürmelmek : sakavlamak, dili tutulmak
Kürpe : bulgur, taze, genç
Kürsimek : gönül geçmek, ahlar çekmek

Kürtük : - Tipi Sonucu Yığılmış Kar Kümesi
Küşelek = enik (yavru köpek)
Kütük : kutu
Küwe : kalkan
Küy = ağıt-üzüntü anlatan şiir
Küye :is
Küyümek : astını cakmak, kazanın altını yakmak
Küyemek : bayılmak
Küyezlenmek : gurur duymak
Küzgi : ayna

L

Lakşa : : Erişte
Layla!: lailahe illallah
Legelek : leylek
Leşger : bel küreği?
Leştiy :leş gibi

M

Ma: al, buyur
Maga : - Bana
Makıl = istekli
Makıl :uygun
Magraşmak : koyun kuzu meleşmesi
Maksiy : etek
Maktamak : övmek
Maktanmak : - Övünmek
Maktav = övme
Malina : ahududu rusça
Mamay = çocuk yemeği-mama-
Mamelek - Mısır Unuyla Yapılan Bir Tür Yemek
Mamelek : un helvası
Mametekey : papatya
Mamırsa = bir yemek türü; ama sısmanlara da böyle denir
Mamirsa; yogurtlu, yumurtalı yemek
Manka burun = küçük burunlu
Manka: burnu küçük
Manlay : alın
Mannayın = alın
Marama : baş örtüsü, namaz örtüsü
Maremek; melemek
Markut: hayal urunu canavar
Matüv : saf
May = yağ
Mayav = yavan-bön-

Maymılavım-mamelek= un helvası
Mayışmak : bükülmek? sıcaktan yayılıp kalmak tembelleşmek
Mayşırak : mum
Maytapka almak : alaya almak
Mazalli: gosterisli, guclu
Melevşe : menekşe
Mengli: mogol
Meramsız : laf dinlememek
Mesnet : meslek
Meşavre : karar toplantısı arapça müşavereden
Metiy - Fıçı
MEZEL:Öğün
Mıng : lakap
Mıgaymak : hüzünlenmek?, kederlenmek? küsmek
Mık : çivi
Mık: Çivi
Mına : işte
Mında = burda
MINLEMEK: Dalkavukluk yapmak
Mınmek : binmek
Mıntaw : kağı
Mırza: - Asalet Belirtir, Yöneticide Olabilir
Mıs = sessizlik
Mısgıl : alay (bir işi yada kişiyi taklit edip alaya alma)
Mıskıllamak : alaya almak
Mışık = kedi
Mıtbak = unutmak
Mıy : beyin
Mıyık = bıyık
Mıynız = boynuz
Min : bin, 1000
Mingeş : bindikten sonra, binince
Minsetip : bindirip
Minsiz - Eksiksiz, Özenerek
Mitpak: unutmak
Miyin; beyin
Mong : dert
Moysa; okuz arabası boyundurugu
Moysak=boncuk
Moyşak: Düğme , boncuk
Moyun = boyun
Mögedek : fayton, at arabası, üsütü kapalı at arabası
MÖR: İsteğin gerçekleşmesi sonucu söylenir. Tam ifade edemedim sanırım.

Mueleri : dizleri
Muktar :muhtar
Mugaymak = küsmek
Mungaymak: küsmek
Mungur mungur : hüngür hüngür
Munarlandı : dumanlandı, yaşılandı
Murın : burun
Mşe : uzuv
Mys = zula
Myz = boynuz

N

Nartuk: yaban armudu
Naşata = annenin babası
Naşaye = anneanne
Nav = bu-burdaki
Negiz__duvar
Nemse : alman,german
Neniy : nine
Nevsun: ne icin
Nokta: yular

O

Obır : cadı, vampir
Ograşmak : uğraşmak
Ogge: ne
Ogne : nne
Obke : ciğer, fke
Od : ateş
Ogendre: okuz surme aleti cubuk
Okalamak : ovalamak
Oklav : oklava
Oktalmak : takılmak
Okunmek; grurlanmak
Olay bolsa : Öyleyse
Olen: otsu bitki
Olşum = alımlı-kendini beğenmiş
Olukuyruk: kertenkele
Omaka turmak : amuda kalkmak
Omba - aşık oyununda önemli kemik
Ong kol=sag el, sağ taraf
Ong : bol, bereket,
Ongarmak : bolluk vermek, onarmak
Onmak :daha iyi duruma gelmek
Onmak=bolluğa mutluluğa kavuşmak

Onman=sanssız
Opkebavur; akciger
Oppa=havali, dik kafali
Oram__sokak
Oramak : biçmek, sarmak?
Orayman : kederli şarkı söylemek
Oraza : oruç , ramazan
Orın : mevki, yer
Oris: rus
Orisbi: namussuz
Orkildamak: kahkaha atmak
Orkiramak: eylemek
Orme=Kazak
Orun-orın = yer-makam - yatak
Os : et gibi yiyeceklerin pişmeye hazırlanması, et terbiyesi
Osak=ustunde tencereyle yemek pisirilen demirden obje
Osal : kalitesiz, kötü, işe yaramaz
Osal = tembel
Osanmak; usanmak
Oşak = üç ayaklı demir rahle
Oşak: Ocak
Oşamak : benzemek
Ot : ateş
Oturuk; yalan, ötürük,uyduruk
Ozmak : geçmek
Ozgar= birisni kapidan ugurlamak/gecirmek
Ozgarmak : uğurlamak, yolcu etmek,
Ozgarmak : misafiri geçirmek
Otgarmak: Yolcu etmek, uğurlamak
Oy : muhakeme kudreti, düşünce
Oy : çayır oy oydan çayır çayırdan
Oylamak : muhakeme etmek, düşünmek
Oymak : yüzük
Oynaklamak : oynayıp sekirmek, hoplamak
Oynaş : sevgili
Oyşak : ocak
Ozmak : geçmek, öne geçmek, yarışı kazanmak

Ö

Öbere : obur
Ödür : zulüm, işkence
Ögüy :Üvey
Ögiy öreşe : öksüz,yetim
Ökinmek : pişman olmak

Ökmek : ekmek
Ökirmek : öğürmek, kızararak bağırmak
Ölen : çimen
Öleşip kalmak : sevinip kalmak
Ölşemek : ölçmek
Önsen : eğerin alt tarafı
Öpbek: Ekmek
Öpgelemek = küsmek
Öpke : - Küsme
Öptek = ekmek
Öreke : iğ
Örken : otsu bitkilerdeki kavun karpuz kabaktaki sap
Örkeş - Kambur, Hörgüç
Örtme : Başa Örtülen Örtü
Ösbek = yetişmek-boyda uzamak
Östirmek : büyütmek
Ösmek : - Büyümek
Öşek : Dedikodu
Öşlemek : çalmak
Ötbek/Ötmek : ekmek, geçmek, değeri olmak
Ötgür = atılğan;atesli
Ötkir : geçerli, etkili
Ötürük = yalan
Öz : kendi , asıl, esas
Özek : bitkilerin ortasından uzayan ve tohum yapan dalı
Özek : arabanın ön ve arka dingillerini ortalarından birbirine bağlayan düz ağaç

P

Pakıl : inat, nisbet yapmak
Pakılşı : inatçı, nisbetçi
Paktım : bahtım
Palanka : küçük bahçe
Pan : ufak, küçük akçe
Palenşe - Filanca
Paliy :- Köpek Yavrusu
Papiş = ayakkabı
Papiy : - Ördek Yavrusu
Parta: ????
Pasle :fasülye
Paşalı : bir tür entari
Patlık : fol, tavuğu yumurtlamak için konulur
Pavluska: para, harclik
Peden : altın
Pedawra : çalım

Pekmek : karpuz balı
Pepiy - Hindi Yavrusu
Perdalez : kocakarı soğuğu
Perik : yumurtlayan tavuk
Perşan : perişan
Peş : fırın
Peşkir : havlu
Peşman bolmak :pişman olmak
Pırın: Fırın
Pırket : tuğla
Pıslak___ev yapımı salamura peynir , taze peynir
Pışkı =testere
Pıtamak : budamak
Pıslak: patates puresi ile yapılan yemek
Pistan : elbise
Pişen / piçen : ot, çayır
Pişekiy : erkeğin kadın ile ilgili işlere karışması
Pişmek : biçmek
Polat : atılğan
Porta kapı :büyük kapı
Poşu: Damat tülbenti
Purse: pire
Pürlenmek / pürşüklenmek : tomurcuklanmak
Pürşüklü : havuç

S

Sabak :sap
Sabiy :1. Erkek çocuğu 2. Günahsız masum çocuk
Saga : Sana
Sagalamak : acımak
Sagınmak = özlemek
Sak - Uyanık, Gözü Açık
Sak bolmak: dikkatli olmak
Sakav - dilsiz
Sakev = ceket
Sakçı : bekçi, muhafız
Saklav : muhafız, koruyucu
Sakov : Dilsiz sağır
Saksır = pantolon
Saktiyan__deri
Sal : bırak, koy
Salbaradı : dalgalanıyordu
Salkama: ayran
Salkamak: karistirmek

Salkım = gölge
Salkın - gölge, serin
Salma = ev makarnası
Salmaklı : ağır,ciddi
Salpıramak ::Halsiz Kalmak
Samıt : saf_akılsız
San Sad Genellikle Hayvanlarada)- But
Sana: kayak
Sandraklamak : sayıklamak
Sangır = sağır
Sapten: cigdem
Saran - Cimri
Sarasın = sahur
Sarımay = tereyağı
Sarnay: ok yayı
Sasık : pasaklı
Sasımak = pis kokmak
Sasımak : kötü kokmak
Sasiguzel; gelincik
Sassık = kokarca
Satuv - evlenecek kıza erkek tarafından alınan elbise vb.
Sav : dinç_sag
Savırsı : sağırsı
Savmak : sağmak
Sawıt : kapkacak,çanak, tabak gibi mutfak takımı
Savkoz: koylerdeki resmi işletmeler
Savlemiy - elinden bir iş gelmeyen,yumuşak başlı
Savleşik : nuncuk
Savsak - iri ve yakılacak düven samanı
Savut : kapkacak
Saw : sağ, diri
Say : uygun yer_sığ
Saya - kapalı koyun ahır
Saylamak: seçmek
Saynik: caydanlık
Segertki; cekirge
Sekirmek : hoplamak, zıplamak
Selek__kova
Senek = dirgen,diğren,catal
Serlevuk: findik
Sernık : kibrit
Serteymek : sertelmek, kızmak
Seskenmek: sasirmek

Seskenmek: sasirmek
Sıba__bayan elbisesi
Sıbirtkı : süpürge
Sıdırmak : derisini yüzmek
Sılamak : badana boya-harç sürmek
Sılavşan: Solucan
SILKIM: Bozuk yumurta
SILTAV: Bahane
Sımtık :- Kötü Hayvanlar İçin Kullanılır
Sındırmak : kırmak
Sınık: - Kırık
Singaydı : kırılısaydı
Sıpıltavık: Terlik
Sıpmak : süpmek
Sıpmak - Fırlatmak
Sıpra : sofa
Sırga - küpe
Sıt__elbiselik kumaş
Sıtmak : yumurta kırmak
Sıyak :dışarı
Sıylı = sayın (hitap şekli),itibarlı,ağırlanan kişi
Sıyr = inek
Sıylamak : misafir etmek, ağırlamak
Sıymak : sığmak
Sıypamak:okşamak veya mecaz anlamda kızgınlığını gidermek
Sıyrak = ayak
Sızgırmak : ısıklık çalmak
SIZIK: Hayvanın iç yağının kıtır şekline gelene kadar kavrulması sonucu yapılan yiyecek.
Sidane : zeytin
Siganak: dirsek boru
Siganak=dirsek
Silekey = tükrük (salya)
Silgi : atkı, yazmadan büyükçe başörtüsü
Silma: kaysi
Sındırmak: kırmak
Singni = küçük kardeş (kız)
Sinikpak: ozlesmek, mayalanmak, olgunlaşmak
Sinmak=kirilmek
Sipalamak :zarar vermeden dövmek
Sipiyciydan: sansar
Sirakti Timgiz= Lambayı Sondur
Sirkey=sivrisinek

Siskaklamak; ishal olmak
Siskirmek: hapsirmek
Siyak: disarisi
Siyaka sikpak: tuvalete gitmek
Siyarıp : siyahlaşıp
Siymek : işemek
Siyrak: bacak
Siyrak=ayak
Siyrek : seyrek
Sizbak:cizmak
Sizgirmek: islik calmak
Smarlamak: sparis vermek
Sogannamay : soğan yahnisi
Sogış : savaş
Soğum = adak-kurban
Sokmak : vurmak, sokmak
Sokta :- Softa, Din Bilgini,Molla
Sokur : Ama- Kör
Sokur cumran : köstebek
Sokur : kör
Sokurşışgan = tarla faresi(köstebek)
Sogur tekenek : dulkadın otu
Sokta : talebe, öğrenci
Sol: cayirlik, mera
Solpu__kevgir
Somasa: kosum aleti
Somunmak = banyo etmek
Sona = atsineği
Sonday = öyle
Songa kalmak: gecikmek_sona kalmak
Sonkaymak = egilmek. Çömelmek
Sontay: bozuk para kesesi
Sor__dedikodu
Soramak : sormak
Sorpa - et suyu ve kuyruk yağlı çorba
Sorsumak= ziplamak
Sorten: yagmursuyu yolagi
Sorukmak : kurumak
Sota : :Kenarda Kalmış Yer
Soymak : boğazını kesmek
Soz : Sündür
Sozbak = uzatmak
Sozmak : sündürmek

Sozulmak = esneyerek uzamak
Sozulmak; uzamak
Sozumak : ayakta dikelmek
Sökür = diken
Söz kaytarmak : karşılık vermek
Spor : Çorap
Suguldamak = acele etmek
Suklanmak : heves etmek
Sundurma : balkon
Suvaar = dere
Suvagar: su yolu, ark
Suvagaş = kova taşıma omuzluğu-ağaç
Suvdurlu=oynak,civik
Suvgarmak : hayvanları suya götürmek
Suvuk : soğuk
Suvumak : soğumak
Suykumsuz=sevimsiz
Süngi : cirit mızrak
Süraye : sürahi
Sürtmek : silmek
Sürtelenmek : silinmek_sürtünmek
Süyek = kemik
Süyem: karış
Süygü : sevgi, aşk
Süygülü : sevgili
Süykenmek : - Yaslanmak
Süykenmek: Yaranmak
Süymek : Sevmek
Süyünmek : sevinmek

Ş

Şabaş : oyun oynayanlara yada gelinle damata düğün sırasında şınla türküyü verilen hediye
Şabdırmak : fırlatmak
Şabışmak : at yarışı yapmak
Şadır : çadır
Şagala : çakal
Şakıldap kulmek : kahkahayla gülmek
Şakırtuv - Düğüne Davetli Olanlar
Şakmak : iğnesini batırmak, sokmak
Şalaş : tarlalara korunma amaçlı yapılan barınak , bağevi, alacık
Şalabaş : ucu yanmış korlu ağaç
Şalbar : şalvar
Şalgı = tırpan , müzik aleti

Şalügün : ökçeli kadın ayakkabısı
Şalka tüşmek - sırtüstü düşmek
Şalkama = ayran , cazma
Şalt : - Çabuk
Şambelek = iç organlar
Şamır = çamur
Şana : kızak
Şana kaymak :kızak kaymak
Şanak : derin tabak
Şandır = cılız,sinir?
Şangımak : tozlamak
Şanşmak : - Kesici Aletle Yaralamak
Şapa : çapa
Şapbaz - oynayana yapıştırılan para
Şapmak : - At Koşturmak
Şapraş : ağaç merdiven
Şapşımak : zıplamak
Şaptar : - Çavdar
Şapten = çiğdem
Şapuluv : alkış
Şar - Biley Aleti
Şaşaklık : saçaklık
Şaşbide : gözleme
Şaşgı = iri saman
Şaşmak : saçmak
Şaşramak : püskürmek
Şata = iki bacak-bacakarası
Şatal : çatal
Şawıp barmak : hızlı gitmek
Şavk : ışık
Şavle : ışık
Şavül - Bir Tür Tarla Faresi
Şay : dere, çay,
Şay etip : şöyle yapıp
Şayda : öyle de
Şayan - Çiyan
Şayası bolmak : uğursuzluk, kötülük olmak
Şayka: Yıka
Şaykalamak : çalkalamak
Şaykamak : -kap vb. Maddeleri suyla durulamak, temizlemek
Şayma - Köpek Yiyeceği, Yal
Şaynamak : ağızda çiğnemek
Şaynik = çaydanlık

Şaytanşımıldık = örümcekağı
Şaytantoy - Küçük Fırtınamsı Hortum
Şeber : : İşçimen, Becerikli,marifetli, hünerli
Şeer : şehir
Şegertki = çekirge
Şek : 1. - Bağırsak 2. Tarla Sınırı
Şekara = sınır
Şekirdek : şımışka, çekirdek
Şekmen: ceket
Şeklenmek : şüphelenmek
Şekmek : Kosmak, arabaya at koşmak
Şelek : Helke, kova
Şeltek : kalbur
Şeltemek: elemek
Şemşer : demir kaşık
ŞENDELE: Peynir ve sütün süzümünde kullanılan bez
Şepşik : süzgeç
Şeren : tınaz
Şeşek : çiçek
Şeşekey = çiçek
Şeşinmek : üzerindikileri çıkarmak
Şeşinme = soyunma
Şeşme : çeşme
Şeşmek :çözmek , çıkarmak
Şet : kenar, sınır
Şetlewık : fındık
Şevre - işlenmiş oyalı mendil ,çevre
Şıba = fistan-elbise (bn)
Şıbık : sarma sigara
Şıbın = sinek
Şıbırmak = mayi sızması
Şıbırtı : damla
Şıg : çık
Şıganak = dirsek
Şıgarak :baca
Şılapşı : leğenin büyük olanı
Şılavşan = bağırsak kurdu (tenya)
Şılka -1. Nanemolla,pişmemiş ekmek
Şılka : iyi pişmemiş
Şımaşmak : ağaca tırmanmak
Şımıldık - Gelin kalacağı odaya getirilince bir köşeye gerilip gelinin ardında oturtulduğu perde
Şımıldık : sinekvb. Girmesini engellemek için yatağa serilen tül,

Şımışka : ayçekirdeği
Şımtımak / Şımtımak : çimdiklemek
Şın = atışma-uyaklı söz
Şınıkmak : yemeğin dinlenmesi , hamuru dinlendirip çürütmek
Şıpalak : çıplak
Şıpıldavuk-şıplik= terlik
Şırak: gaz lambası , düğün kuklası
Şırak: Lamba, mum
Şıray - beniz, yüz, surat
Şırayı tüşmek : bozulmak
ŞIRIŞ: Meyve ve benzeri sulu yiyeceklerin elimizde bıraktıkları yapışkan ve şekerli madde, çiriş
ŞIRPI: Çırpı
Şırşı torgay : serçe kuşu
Şırtay - Zayıf Çelimsiz
Şışgan/şışan = fare
Şışkak - ishal
Şışkan: Fare
Şıy : çiğ
Şıbjıy = acı biber
ŞİKAR: Vazgeçilemeyen kişi
Şilter - Bir Tür Hamur Kızartması Yiyecek
Şinativ : serçeparmak
Şipiy = civciv
Şipşe : Civciv
Şiren :- Balkaların Toplandığı Ekin Yığını
Şirkey = sivrisinek
Şiyanlamak - vücutla dengesiz hareketler
Şoka = amca
Şokımak : gagalamak
Şokmar - Sopanın Toparlık Ucu
Şolpu : süzgeçli yemek kepçesi
Şolpu = süzgeç
Şomanay - askıntı,yılışma
Şomar - Çoban Köpeği
Şomarke - İçe Giyilen Kalın İçlik
Şomaşa : zelve, boyunduruğun bir parçası
Şomaşa : ten ten helvanın bozuk olması
Şomışka : çalı çırpı
Şomunma = banyo-banyo yapma
Şona = çoban yamağı
Şonativ : küçük parmak
Şonkaymak : keyiflenmek? (şömüş bersen şonkayır)

Şontay = para kesesi
Şopar - çingene çocuğu
Şorşumak - sıçramak
Şoşka : domuz, domuz yavrusu
Şoşka - sevimsiz,kötü ,domuz
Şoşka = tek kalmış (olumsuz)
Şoşka:sevilmeyen insanlar için kullanılır.
Şoşkana: Karın
Şotık : küçük
Şot: Keser
Şoymak = dikiş yüzüğü
Şoyruk = çarpık
Şoyunayak = büyük tas
Şökür = diken
Şöküş - Çekiç
Şömüş : çorba kepçesi (ayakşay)
Şömüş = kepçe
Şörten: Köşe, çörten
Şugul = aceleci_tezcanlı
Şukumak : Gagalamak_Karıştırmak
Şul : kilim
Şuval : çuval
ŞUVAŞ: Hayvanın dışkısının kokusu yada vücudumuza bulaşan kısmı
Şuvuldaşmak : hep bir ağızdan konuşmak
Şüy - Askı, Vida

I

Tabbak = bulmak
Tabısbak : buluşmak
TABİYATSIZ: Güzel ahlaklı olmayan kişi için kullanılır.
Tabsır = resim-fotoğraf
Tacibke kalmak : şaşa kalmak
Takınüs: Sevimsiz
Takır : çıplak,örtüsüz
Taktaklamak : tekrar etmek
Takta : tahta
Taktapoş = evin içine yapılmış balkon
Takünüs = nanemolla-kırılğan
Talamak: Bir şeylerin orada bulunanlarca kapışılarak toplanması
Talaka : komşularının toplanıp yoksul birisinin işini parasız ve ücretsiz yapmak
Talanmak: Yaralanmak
Talaşmak . dalaşmak, yağmalamak, kapışmak
Talasbak : paylaşmamak?
Talaw : yağma

Talda : gölge
Talekiy - tek atlı at arabası
Talkan = kavrulmuş buğday ezmesi?
Talkan : mısır unundan yapılmış lapa bulamaç?
Talmay : vazgeçmiyor
Tamak : damak
Tamçı : damla
Tamlay : damlıyor
Tamır : damar, kök,
Tamtimlemek :yapılan işte hassasiyet gösterme, titizlenme
Tana : dana
Tankuv = kısa
Tannay :damak
Tansık : az bulunan nadir
Tap : bul
Tapmak : bulmak, çocuk dünyaya getirmek
Taptavşık - sert toprak zemin
Tars - Birdenbire
Tart= cek
Tartma : evin içinde iki saçağı birbirine bağlar raf vazifesi görür kalın tahta
Tasböte = tavuk taşlığı
Tasırtı : gürültü
Tasma : sırim
Tastar = yemeni
Tastar=esarp
Taşbiy : yaşlı abla (yaşlı kadın)
Taşke - el arabası
Taşla : bırak, indir, koy
Taşlanmak : giysilerini çıkartmak, soyunmak
Tat : türk olmayan, acem asıllı, dili şivesi farklı
Tatımak : tadı olmak
Tatay : abla
Tav = dağ
Tav : dağ
Tavatır : iyi, güzel
Tavatır = süper
Tawke : köpek adı
Tawlanmak : şişmanlamak, kilo almak
Tawış : ses
Tavusbek: Bitirmek
Tayak : değnek, sopa
Tayıp : kayarak
Taylak = çıplak

Taylangaç : Çıplak
Taypınmak - Sessizce Uzaklaşmak
Taz : kel,keleş
Taza - Temiz, Bakımlı
Tebşek = tabak-sahan
Tegenek : diken
Tegerşik : tekerlek
Telbew : dizgin
Telbige; arabaya koşulmuş iki veya üç atın yönetildiği dizgin
Telmirip : sabırsızlıktan titreyerek
Temiş : sahur
Ten : denk,eşit
Tengaran = hafifce-eğreti
Tengaran= dikkatli, yavaş
Tenkeymek = yıkılmak-yatmak
Tentek : deli , tuvadak
Tenzur:laf taşıyan kişiler için kullanılır
Tepbek: binmek,oynamak, tekmelemek
Tepsek: tabak
Tepşek : tabak
Teran - azıcık(genelde kırım'lılar söylerler)
Teren : derin
Terbetmek : sallamak
Terek = ağaç
Tereze = pencere
Tereze =1. Pencere 2.terazi
Tekşik = delik
Teşgermek : aktarmak
Teşik : delik
Tetik: bisiklet
Tewekel : ahmak
Tezek : hayvan gübresinden yapılmış yakıt
Tezgele :el arabası
Tığı : tığı
Tıgırmak : tekerlenmek, yuvarlanmak
Tıgıs :Yoğun,Sık
Tıkışmak : karışmak
Tımalak = yuvarlak
Tımaş : nezle,nevazil
Tımbıldamak : oynamak
Tımgız : kapamak, söndürmek (şıraknı tımgız)
Tımmak : 1. Uyku 2. Ölüm (mecazi)
Tınevin - Geçmiş Gün

Tingir = ince saç leğen-bakır helke
Tingirmek : yuvarlanmak
Tınık tınık : durgun durgun, sakin
Tınsık - Sessiz Sakin
Tıraşık : azıcık?
Tırımtay = ibibik
Tırımtay = karakarga
Tırıs - At'ın Yürüyüşlerinden Biri
Tırışmak : çabalamak,gayret etmek, çaba harcamak
Tırısbağ = büzüşmek-inatlaşmak
Tirmen : değirmen
Tırnavış :1. Tırmık 2. (mecazi) kıskanç
Tışarga/tışkarga : dışarıya
Tıymak : yasaklamak, menetmek, tilini tıy dilini tut
Tıyrak = hevesli
Tızıkamak : diz çökmek
Tızıy : teyze
Tigirmek; yuvarlanmak
Til : dil
Tilemek : dilemek, istemek
Tilindi Tiy=Sus
Tingir: yayvan geniş kap
Tipan tipan : paytak yürüyüş
Tirisbağ: büzülmek
Tirismak=buruşmak (tastarım, isligim tiristi)
Tirkildamak: kıkırdama
Tirmen : değirmen
Tirmislamak; ot balyalamak
Tiş : düş
Tiygenşe : değinceye kadar
Tiymek : değmek, uğramak
tiyeldi: yüklendi TİYELDİ PIRTIN :(Tiyelme ;Yüklenme)(Pirtin; eşyaların) Şarkıda
yüklendi eşyaların anlamındadır.
Tiyrevüş : firkete, çatal iğne
Tizgin : koşum
Tizikbağ: koşmak. Acele etmek
Toban : saman
Tobelesbek; kavga etmek
Tobık : ayak bileği
Togalap : kamçılıyıp
Togay : çayır
Tokalak: Kısa Saç
Tokışmak : çarpmak

Toklu:iki yasındaki koyun
Tokmak tas - harman dövme aleti
Tokta = dur
Toktamak = durmak
Tokya=terlik
Tolkutmak - Yerinden Oynatmak
Tomalaş : tombul kız
Tomav : nezle
Tompaymak: küsmek
Tomrık : tomurcuk
Ton - kışlık kalın giyecek,kürk
Tonmak : üşümek
Tonamak: bahşış almak
Tonamak: siyirmek dilimlemek.
Tongus: son çocuk
Tonguş - bir ailenin ilk çocuğu
Tonka burun = büyük burunlu
Tonkaymak : devrilmek, yatmak, domalmak
Tonkaytbak ters çevirmek.
Tonmak = üşümek
Tonmak :üşümek
Tor__evin en özel kösesi
Toramak : doğramak
Torgay = serçe
Torgay = saka
Torşak - Küçük Çocukları Severken Kullanılır
Tos__: 1.yokus , rampa 2.göğüs
Tosbaka = kaplumbağa
Tostakay = küçük tas
Tosturmak: bebeğe tuvaletini yaptırmak
Tot :pas
Totay : abla, prenses, prensin kızı
Toy = düğün
Toyalmak : doymak
Toy tuvar= düğün için kesilen büyük veya küçük baş hayvan
Tozmak : eskimek
Töbe : tepe, en üst, uç
Töbelemek : dövmek
Töbelemek: Dövmek
Töbelesbek : dövüşmek
Tögerek :yuvarlak
Tögerek : yuvarlak pişirme saçı
Tögerek : bir çeşit hamur işi

Tögmek : dökölmek
Töl : hayvanların yeni doğurdukları yavrular
Töle : kümes
Tölemek : ödemek
Tölüy - sağır
Tömen : aşağı
Tömen = aşağı
Tömpeşik = tümsek
Töpke = sıkıştırılmış gübre
Tör : baş köşe
Töre : bey, zengin
Törü = bas köse
Tösek = döşek
Tössek: Döşek
Tözüm : doğruluk
Trampa : Trafo
Tul : dul
Tulpar = kanatlı at
Tulup : kese
Tunevun: dun
Tuntuvar: Toydan bir önceki gün
Turgaşı : duracağına ? durunca
Turmak : kalkmak
Tutas = bütün-tamamı
Tuvadak : akılsız , tentek
Tuvmak : doğmak (kün tuvdu)
Tuvar = inek sürüsü
Tuvar: büyük bas hayvan sürüsü
Tuvgan: akraba
Tuvgarmak; ati boşa almak, çözmek
Tuyak : toynak, at tırnağı
tuvarmak: Arabaya koşulmuş hayvanları koşumlardan çözmek
Tuwıl : değil
Tuvmak : doğmak
Tuvran = yayık
Tuvul: Değil
Tuyak - Dayanak Olan Kalın Sırık
Tuyak: ayak
Tuye: deve
Tuymak : duymak, işitmek
Tük : kıl, tüy
Tük - aşık oyununda kemiğin tümsek yüzü
Tüpse : saksı

Türülenmek : değışmek
Tüs : renk
Tüş : düş
Tüşmek : inmek
Tüy : darı unu
Tüye = deve
Tüyme : düğme
Tüymüşik : çıkın
Tüyük : ezik, dövülmüş
Tüyme - Düğme
Tüyümşük - düğüm
Tüzmek : dayanmak,sabretmek
Tüzetmek : düzeltmek

U

Ukenlemek: büyümek
Ul : oğul
Ulak__oğlak
Ulkim : çörek
Unduruk; raf
Upuruk__balon
Ur : vur
Urba : giyecek, elbise
Urgan : kalın ip
URPA: Kırıntı
Urşuk - yün eğirme aleti,iğ,kirman
Uru - tahıl gömülen kuyu şeklinde çukur
Uruw : soy, sop
Usama - Benzeme
Usın = gerçek
Uskurmek: okuyup üfleme
Usun: gerçek
Uşamak : benzemek
Uvul = erkek çocuk-oğlan
Uyat = ayıp
Uydırmak : uygulamak
Uykala: Ov
Uyklamak = uyumak
Uytebe__dam,çatı
Uytku: yoğurt mayası
Uyuk : patik
Uzuk__evin içerden tavanı
Uzulmek; kopmak

Ü

Üleşmek : bölüşmek
Ündürük = raf
Ürümek : havlamak
Üsün = ıcın
Ütebe:dam çatı
Üy : ev
Üyken : büyük
Üyle : öğle vakti
Üylenmek :evlenmek
Üylü :evli
Üymek - Yığmak
Üymelesmek - Bir Araya Toplanmak
Üyrenmek :öğrenmek
Üytöbe = dam-çatı
Üytöbe: Çatı
ÜzülmeK - İp V.S.Nin Kopması

V

Velesbit: bisiklet
Velespıt : bisiklet

Y

Yak : yan, taraf, yön
Yalmak = utanmak
Yaman : çirkin_kötü_fena
Yamisi: deri yelek
Yampiri : yan giden
Yanaşadaki : kenardaki, yanındaki
Yaramay : kötü,fena
Yaraşmak :yakışmak
Yarıklana : aydınlanıyor
Yasamak : yapmak
Yasmak : tahtadan yapılmış elde sırtta taşınabilen su kabı
Yaşaw : yaşam, hayat
Yaw : uyanık
Yengil : hafif
Yosbak=sinirlenmek
Yuklamak : uyumak
Yuku : uyku

Z

Zangiramak: gürültülü ses cikarmak
Zaya : boşuna, azap, işkence
Zavklu = mutlu; zevkli
Zavklu; zevkli, neşeli

Zelzele :deprem
Zıpkın : mızrak
Zıyınmay : zeytin yağ
Zibar: uyu
Ziy-çuv : şen şakrak

Kaynaklar :

- 1 - Müstecib Ülküsalın dobrucadaki kırım türklerinde atasözleri ve deyimler kitabının sözlük bölümü
- 2 - Enver ve Nedret Mahmutların Dobruca Türk Halk Edebiyatı Metinleri kitabının sözlük bölümü.
- 3 - Emel mecmualarının elde bulunanların sözlük bölümleri
- 4 - İnternette bulduğum çeşitli kaynaklar